

Aan College van B&W
Tav de heer R. van der Linden
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Datum: 31 mei 2022
Betreft: Advies Nadere regels jeugdhulp gemeente Dordrecht, 90% versie

Geachte heer Van der Linden, beste Rik,

Op 13 mei jl. ontvingen we de 90% versie van de Nadere regels jeugdhulp Dordrecht. Op deze versie brengen we op verzoek van mevrouw S. van Oostrom – van der Meijden advies uit. Na ontvangst van de definitieve versie van de nadere regels en de reactie op dit advies brengen we, indien nodig, een aanvullend uit.

Onderstaand vindt u allereerst een algemene opmerking, gevolgd door de artikelen waarop we een advies uitbrengen. We hebben hierbij onze advisering op de verordening, uw reactie daarop alsook het advies en de toelichting hierop van AKD meegenomen.

Algemene opmerking: Na het lezen van de nadere regels komen we tot de conclusie dat er onvoldoende rekening is gehouden met de essentialia jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Op verschillende plekken in deze nadere regels wordt gesproken over essentialia die tot het voorzieningspakket behoren. Essentialia moeten worden vastgelegd in een verordening en niet in nadere regels, en behoren bovendien tot de bevoegdheid van de raad. Ook AKD heeft hierop, in relatie tot het opnemen van nadere regels pgb, in hun advies op de verordening op gewezen. We zijn benieuwd naar de grondslag waarop deze essentialia desalniettemin opgenomen zijn in de nadere regels.

Hoofdstuk 2 Draagkracht en draaglast

Artikel 2 Onderzoek naar draagkracht, lid 3: Aanvulling op het artikel: Bij de risicobeoordeling wordt rekening gehouden met het feit dat de mate van noodzaak tot ondersteuning en de vorm waarin deze plaats vindt, kan fluctueren in de loop der tijd.

Artikel 3 Afwegingskader draaglast, lid 2 sub c 3: Niet elke ouder die voor zijn inkomen afhankelijk is van een dienstverband kan de omvang van dit dienstverband verminderen zonder dat dit leidt tot het niet langer zelfstandig kunnen voorzien in het bestaan. Het zelfstandig in het bestaan kunnen

blijven voorzien is geen criterium als bedoeld in lid 4 van artikel 3 en wordt dus niet als contra-indicatie meegewogen. Strikte toepassing van dit artikel kan ertoe leiden dat mensen weliswaar meer ondersteuning aan hun kinderen kunnen bieden, maar voor het levensonderhoud (deels) een beroep moeten doen op andere voorzieningen zoals de Participatiewet.

Hoofdstuk 3 Voorwaarden aan de jeugdhulpvraag

Artikel 4 Voorwaarden aan een aanvraag individueel voorziening: In artikel 4 lid 3 staat dat indien de jeugdige of zijn ouders geen gebruik maakt van het perspectiefplan zij zelf een volledig plan moeten indienen (zie f t/m n). Dat strookt niet met de stappen van CRVB: 2017:1477. De jeugdige en zijn ouders moeten het plan voor gezien kunnen tekenen en dat moet worden erkend als een aanvraag waarop een besluit moet worden genomen.

De jeugdige en zijn ouders kunnen er bovendien voor kiezen een schriftelijk verzoek in te dienen voor een toekenning van een voorziening op grond van de Jeugdwet. Hiertoe moeten zij op grond van Awb ten minste de naam en het adres van de aanvrager vermelden, de dagtekening, een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd en het verzoek ondertekenen. De Jeugdwet stelt geen extra eisen aan een aanvraag. Een gemeente kan dit wel doen, mits dit proportioneel is ten opzichte van de beschikking die wordt gevraagd. De eisen zoals nu geformuleerd zijn onzes inziens disproportioneel omdat niet kan worden gesteld dat het daarin gevraagde voor de beoordeling van elke aanvraag in het kader van de Jeugdwet noodzakelijk is.

Artikel 6: Voorwaarden vervoersvoorziening: Lid 3 sub g stelt: Onder geen enkele omstandigheid wordt het ontbreken van financiële draagkracht van de ouder(s) ten behoeve van de vervoerskosten beschouwd als een beperking in de zelfredzaamheid. Het klopt dat het ontbreken van financiële draagkracht geen grond is voor de toekenning van een vervoersvoorziening op grond van de Jeugdwet. Als er voor deze kosten echter ook geen andere vergoeding mogelijk is, heeft dit als uiterste consequentie dat de jeugdige niet naar de jeugdhulplocatie kan worden gebracht en dus geen gebruik kan maken van de voor hem/haar noodzakelijk geachte jeugdhulp. We verzoeken u erop toe te zien dat er in voorkomende situaties de mogelijkheid van een alternatieve vergoeding op grond van de bijzondere bijstand of een hardheidsclausule wordt overwogen en toegepast.

Artikel 7: Afbegingskader vervoersvoorziening: In de eerste alinea wordt gesproken over: tot in het uiterste geval optie f. Dit moet optie e zijn, omdat het artikel geen optie f kent.

Artikel 8: Begeleiding in het vervoer: In dit artikel staat dat de begeleiding in vervoer primair de verantwoordelijkheid van ouders is en dat als de begeleiding meer dan 6 uur per dag bedraagt dit niet van ouders kan worden verwacht. Deze regel is te algemeen gesteld, immers de draagkracht van ouders moet individueel worden getoetst en kan dus ook lager uitvallen dan de bovengrens van 6 uur per dag.

Artikel 9 Uitvoering van de vervoersvoorziening: In lid 1 wordt verwezen naar artikel 7 sub f, dit moet zijn artikel 7 sub e.

Afbakening Jeugdwet met Wet passend onderwijs, Wlz, ZvW en Wmo

De gemeenteraad heeft op 22 februari een amendement aangenomen waarin wordt aangegeven dat de afbakening uit de Verordening jeugdhulp gaat en wordt uitgewerkt in een nader op te stellen (wetsinterpreterend) beleidsdocument. Ook AKD adviseert een verduidelijking van de afbakening op te nemen in de beleidsregels.

We zijn verbaasd dat de afbakening toch is opgenomen in de nadere regels. Hierbij merken we wellicht ten overvloede op geen voorstander te zijn van het opnemen van afbakeningen tussen de diverse wetten in een verordening of nadere regels. Dit omdat de wettelijke aspecten die een rol spelen bij een afbakening niet volledig kunnen worden opgenomen, waardoor er bij toepassing van

de onvolledige uitgangspunten fouten kunnen ontstaan. Nog los van feit dat het niet aan een gemeente maar aan de wetgever is om (nadere) regels te stellen over de afbakening tussen de diverse wetten.

Voor de volledigheid van het advies vindt u onderstaand onze opmerkingen bij artikel 11 en 12:

Artikel 11 Afbakening Jeugdwet en passend onderwijs: Dit artikel is overgeheveld van de verordening naar de nadere regels. Hierbij is het overeengekomen 5e lid van het artikel weggelaten: Als op basis van wettelijke bepalingen onduidelijk is of de hulpvraag valt onder de Wet passend onderwijs of onder de Jeugdwet, dan rust op het college een verplichting om in samenwerking met het onderwijs met behulp van het perspectiefplan of het onderwijsontwikkelperspectiefplan tot een passende oplossing te komen voor de hulpvraag.

Wij vinden deze zekerheidsstelling voor de jeugdige onvoldoende terugkomen in de huidige tekst van artikel 11 lid 5: *Indien er onduidelijkheid is over de verantwoordelijke wettelijke bepaling bij een hulpvraag op het snijvlak van de Wet passend onderwijs en de Jeugdwet, wordt er een gezinsplan opgesteld door jeugdige, ouders, school, JGZ en een casemanager jeugd van het sociaal team conform vastgestelde werkwijze.*

Onzes inziens komt in deze formulering niet tot uiting dat er op het college de verplichting rust om met het passend onderwijs te komen tot een oplossing. Weliswaar zullen er meerdere partijen worden betrokken bij het vinden van een oplossing, maar dit laat onverlet dat de verplichting om te komen tot een oplossing bij het college ligt.

Artikel 12 Afbakening Jeugdwet en Wlz: AKD heeft in hun reactie op de verordening Jeugdwet aangegeven dat zij in dit artikel een bepaling missen over de verantwoordelijkheid van de gemeente op het moment dat er sprake is van meervoudige problematiek waardoor er zowel recht kan zijn op een voorziening vanuit de Jeugdwet als de Wlz. Deze omissie kan worden opgelost door het toevoegen van een bepaling als opgenomen in artikel 13 (Afbakening jeugdwet en zorgverzekeringswet): *Een uitzondering op lid 1 is wanneer er meervoudige problematiek ten grondslag ligt aan de problemen van jeugdigen en er daardoor recht is op een soortgelijke voorziening op grond van zowel de Jeugdwet als de Zvw. In dat geval is het college gehouden een individuele voorziening op grond van de Jeugdwet te treffen voor zover aan de voorwaarden voor toekenning wordt voldaan.*

We adviseren u dit advies over te nemen en de bepaling op te nemen in artikel 12 van deze regels.

Hoofdstuk 4 Pgb en eisen pgb

Artikel 16: Kwaliteitseisen aan jeugdhulpaanbieders die worden ingezet met een pgb: In artikel 16 staat dat alle pgb aanbieders die niet uit het eigen netwerk komen, moeten werken volgens de norm verantwoorde werktoedeling maar daarenboven een diploma moeten hebben passend bij de taken die zij uitvoeren. Deze bepaling gaat verder dan de norm verantwoorde werktoedeling en kan in algemene zin niet zo gesteld worden. Dat geldt zeker voor de eis om BIG of SKJ geregistreerd te zijn. Voor veel jeugdhulp stelt de SKJ zelf dat registratie niet noodzakelijk is, BIG zal nauwelijks van toepassing zijn omdat dit over verpleegkundig handelen gaat en dat valt in principe onder de Zvw. Zie ook: [SKJ registratie jeugd- en gezinsprofessionals \(skjeugd.nl\)](http://skjeugd.nl)

De eisen zoals nu geformuleerd zullen volgens ons niet alleen kosten opdrijvend werken, immers voor alle vormen van jeugdhulp moet een hbo-professional worden ingezet, maar het al bestaande tekort aan hbo-professionals verder doen toenemen.

Artikel 18: Sociaal netwerk: De definitie van sociaal netwerk staan nu in de nadere regels. Dit zou in de verordening opgenomen moeten worden. Het is daarbij merkwaardig dat burens, studenten en collega's worden aangemerkt als onderdeel van het sociale netwerk. Hierbij wordt er dus van uitgegaan dat het sociaal netwerk van het jeugdige gelijk is aan het sociaal netwerk van de ouders.

Dit zal niet altijd zo zijn, het sociale netwerk van de jeugdige bestaat immers uit mensen met wie de jeugdige zelf een affectieve en/of sociale relatie onderhoudt.

Daarnaast ontbreekt de ouder(s) als belangrijkste onderdeel van het sociaal netwerk van de jeugdige.

Dit is eens te meer van belang omdat door het ontbreken van de ouder als onderdeel van het sociaal netwerk het onmogelijk lijkt te zijn om ouders in te zetten bekostigd vanuit een pgb.

Op de site van VWS staat over de inzet en samenstelling van het sociaal netwerk onder meer het navolgende:

Kunt u familieleden betalen vanuit het jeugdhulp-pgb?

U mag mensen uit de omgeving van uw kind inhuren om de hulp te geven. Bijvoorbeeld uzelf, een opa of oma, andere familieleden, buren, enzovoort. Gemeenten kunnen hier wel eisen aan stellen. Uw gemeente kan aangeven in welke situaties en onder welke voorwaarden u het pgb in het sociale netwerk mag besteden. Belangrijk is dat de persoon de hulp geeft waarvoor het pgb bedoeld is, dus die in de beschikking staat. De afspraken moeten vastgelegd worden in een zorgovereenkomst (een contract). U moet de [modelovereenkomst](#) van de Sociale Verzekeringsbank gebruiken.

Zie ook: [Pgb voor jeugdhulp](#) | [De Jeugdwet](#) | [Regelhulp - Ministerie van VWS](#)

Tot slot

- Kijkend naar de samenhang tussen de Verordening Jeugdhulp, het hierop gebaseerde inkoopkader en de nadere regels, zijn er nog een aantal zaken waarover wij ons zorgen maken: De strikte toepassing van de uitgangspunten draagkracht en draaglast dragen het risico van overbelasting van ouders in zich, met als gevolg dat er een groter beroep op jeugdhulp zal plaatsvinden en zelfs een toename van intramurale zorg en verblijf niet kan worden uitgesloten. Dit geldt met name maar niet uitsluitend voor ouders van jeugdige met een levenslang en levensbrede zorgvraag;
- Er is niet voorzien in een spoedprocedure voor ouders die overbelast dreigen te raken. Als zij het normale aanvraagtraject moeten doorlopen kan overbelasting niet worden voorkomen.
- Het werken met kortdurende indicaties belast zowel ouders als professionals onevenredig, met name in die situaties waarbij er sprake is van een levenslang en levensbrede zorgvraag. Dit leidt bovendien tot een verhoging van de toch al niet geringe administratieve last voor de totale keten, die ten koste gaat van de tijd voor jeugdhulp.

We waarderen het feit dat u ons heeft gevraagd te adviseren over de nadere regels en zijn uiteraard altijd bereid om uw vragen over ons advies in een persoonlijk gesprek toe te lichten.

In afwachting van uw reactie, met vriendelijke groet,

Jannie Storm
Interim-voorzitter Adviesraad
Wmo & Jeugd Dordrecht

Anke-Elze de Jong-Rietstap
Voorzitter Ouderplatform
Zuid-Holland Zuid

Cc Susan van Oostrom – van der Meijden